

Verdens øyne er rettet mot Sør-Afrika

AV NILS E. BLOCH-HOELL

Verdens øyne er rettet mot *Rhodesia*, der Ian Smith og hans meningsfeller opprettholder det hvite mindretallsregime til tross for sterk kritikk innenfra og utenfra. Vi merker oss at flere av lederne i bevegelsene for et fritt Rhodesia, *Zimbabwe*, samtidig også er kirkeledere, og vi uttaler håpet om frihet og fred for Zimbabwe.

Verdens øyne er rettet mot Sydvest-Afrika, eller *Namibia*, som landet bør hete. Namibia har vært administrert av Syd-Afrika siden 1915, da det ble overtatt fra Det tyske keiserrike. Syd-Afrika republikken utnytter Namibias ressurser og har innført apartheidsystemet i landet. De forente nasjoner har siden 1960-årene gjort maktesløse forsøk på å overta administrasjonen av Namibia, og i 1971 erklærte den internasjonale domstol at Syd-Afrika republikken opprettholder en illegal okkupasjon av Namibia. Vi deler det felles kristne ønske om frihet og fred for Namibia. Verdens øyne er fremfor alt rettet mot aparheids hovedland, *Syd-Afrika republikken*. For et par år siden var det flere tegn som tydet på en forsiktig oppmyking av apartheid. I alle fall lokalt kom det visse lettelser i de rigorøse bestemmelsene om rasisme og undertrykkelse av den sorte flertallsbefolkning. Men i juni i 1976 kom massakrene under demonstrasjonene i Soweto, og siden da er hundrevis drept og tusenvis fengslet. Vi skal ikke her gå i detalj, men vil gjerne peke på at protestene mot undertrykkelsen og rasediskrimineringen er kommet fra alle mulige konfesjonsgrupper. *Kirkenes Verdensråd* har en lang tradisjon bak seg når det gjelder å protestere mot apartheid og å gå aktivt inn for å presse frem en forandring i Syd-Afrika. Og på L. V. F.'s generalforsamling i Dar es Salaam juni 1977 ble det avgitt en offisiell uttalelse om Syd-Afrika der det blant annet heter:

«Syd-Afrika: Konfesjonell integritet.

De lutherske kirker er konfesjonelle kirker. Deres enhet og gjensidige anerkjennelse er basert på anerkjennelsen av Guds ord og derfor på de grunnleggende lutherske bekjennelsesskrifter som normative, særlig *Confessio Augustana*. Det å gi sin tilslutning til en bekjennelse er mer enn en formell anerkjennelse av en lære. Kirker som har undertegnet kirkens bekjennelse har dermed forpliktet seg til å vise gjennom daglig vitnesbyrd og tjeneste at evangeliet har gitt dem kraft til å leve som Guds folk. De forplikter seg også til å akseptere i gudstjenester og ved Herrens bord de brødre og søstre som hører til andre kirker som anerkjenner de samme bekjennelsesskrifter. Det å slutte seg til en bekjennelse skulle lede til konkrete manifestasjoner av enheten i gudstjeneste og samarbeid om kirkens felles oppgaver.

Under normale omstendigheter kan kristne ha forskjellige oppfatninger om politiske spørsmål. Imidlertid kan politiske og sosiale systemer bli så perverterte og undertrykkende at det er i overensstemmelse med bekjennelsen å avvise dem og å arbeide for forandringer. Vi appellerer spesielt til våre hvite medlemskirker i det sydlige Afrika om å anerkjenne at situasjonen i det sydlige Afrika utgjør en *status confessionis*. Det betyr at kirkene, på troens grunnlag og for å manifestere kirkens enhet, offentlig og utvetydig vil avvise det eksisterende apartheid system.» (In Christ a new community. The Proceedings of the Sixth Assembly of the Lutheran World Federation Dar es Saalam, Tanzania, June 13–25, 1977, Geneva, 1977 s. 179 f (8. Statements of the Assembly)). Med andre ord: det er lutherske kirkers oppfatning at apartheid er uforenlig med kristen bekjennelse. Den katolske kirke i det sydlige Afrika har som regel inntatt en fastere og mer åpen holdning mot apartheid enn de lutherske. Det synes som om Vorsters regime har sett noe gjennom fingrene med katolikkene. Men på sensommeren 1977 ble generalsekretæren for den katolske kirkes biskopskonferanse i Syd-Afrika, den nederlandske presten *Dominic Scholten* arrestert, anklaget for å ha vært i besittelse av og for å ha spredt forbudt litteratur, forøvrig produsert av The Christian Institute og av South African Council of Churches. De katolske biskopene i Syd-Afrika har sendt en skarp protest mot arrestasjonen. Og presidenten for den katolske biskopskonferanse i England, erkebiskop *G. F. Dwyer* har sendt et telegram til sin kollega i Johannesburg med følgende ordlyd:

«Vår sympati og vår støtte for dere i deres nåværende vanskeligheter og for deres standpunkt når det gjelder menneskerettigheter. – Våre bønner for pater Scholten og for alle som lider for friheten til å forkynne evangeliet og for å forsvare menneskeverd uten hensyn til rase og farve.»

Også biskop *Basil C. Butler* har protestert skarpt på vegne av eksekutivkomiteen for det katolske institutt for internasjonale forbindelser.

Tross alle protester har myndighetene i Syd-Afrika fortsatt med sine overgrep og har 19. oktober 1977 ikke bare forbudt en lang rekke kristne organisasjoner, men har også forbudt utgivelsen av de største «sorte» publikasjonene: *The World* og *The Weekend World*. Verdens øyne er rettet mot Syd-Afrika.